

KURIER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmiński
Za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 369

Poznań, niedziela dnia 15 sierpnia 1937

Rok 32

O rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie

Głosy prasy francuskiej — Zaniepokojenie o koncesję francuską w Szanghaju

Paryż. (PAT). W kołach politycznych Paryża panuje poważne zainteresowanie i zaniepokojenie rozwojem sytuacji na Dalekim Wschodzie, a przede wszystkim walkami w Szanghaju.

W kołach finansowych i gospodarczych Paryża podkreślają bowiem, że obroty handlowe Szanghaju stanowią 60 procent wszystkich obrotów handlowych Chin z zagranicą. Obsadzenie więc Szanghaju przez Japończyków oznaczałoby przejście przez nich kontroli nad udziałem kapitałów zagranicznych w życiu gospodarczym Chin. Z tego powodu, jak zaznaczają w kołach politycznych, rząd francuski przychylił się do inicjatywy specjalnej demarche dyplomatycznej wobec Japonii i Chin. Przedstawiciele dyplomatyczni Francji łącznie z przedstawicielami W. Brytanii i Niemiec, Włoch i Stanów Zjednoczonych we wspólnej nocie zwrócili uwagę rządu nankińskiego i tokijskiego na doniosłość interesów tych mocarstw w Szanghaju.

Jak podkreśla prasa francuska, demarche ta pozostała, jak dotychczas, bez praktycznego rezultatu. Chiny nie wycofały swoich wojsk z Szanghaju. Japończycy zaś nie zaprzestali dalszego wysyłania posiłków wojskowych. Należy jednakże przypuszczać, że na tej demarche ograniczy się tymczasem interwencja Francji w sprawę Dalekiego Wschodu.

Przy omawianiu sytuacji politycznej na Dalekim Wschodzie w prasie francuskiej można zauważyć dwie tendencje:

Jedną z nich reprezentuje m. i. dziennik prawnicowy „Epoque”, który pisze: Francja jak i inne państwa zainteresowane, wysłała na wody chińskie okręty wojenne i wzmacnia straż swej koncesji. Są to niezbędne środki ostrożności, lecz poza tym, jak dotychczas, nikt nie myśli o interwencji w sprawę chińską na podstawie traktatu dziewięciu mocarstw. Jedyną możliwą formułą, jaka należy zastosować w tej sprawie, jest „patrzeć i czekać”.

Inne stanowisko zajmuje dziennik „Excelsior”, który uważa, że „obecne wypadki w Szanghaju i rozwój sytuacji na Dalekim Wschodzie zmusza Londyn, Waszyngton i Paryż, a przede wszystkim Londyn, do wyjścia z pozycji wyczekującej. Państwa te winny stanąć na stanowisku swych nabytych praw i nie dopuścić do osłabienia swej politycznej i ekonomicznej sytuacji na Dalekim Wschodzie”.

Należy przypuszczać, że „Epoque” jest wierniejszym odbiciem nastrojów francuskich kół politycznych, unikających jakiegokolwiek mieszania się w konflikt japońsko-chiński. Chiny mogą liczyć ze strony Zachodu jedynie na pomoc finansową, o którą zabiegali od dłuższego czasu na rynku angielskim, francuskim i szwajcarskim minister finansów rządu nankińskiego dr Kung.
Paryż. (PAT). Wiadomości, ja-

kie nadeszły do Paryża w sobotę po południu o szczegółach zbombardowania przez samoloty koncesji francuskiej w Szanghaju, jak również o poważnej sytuacji, w jakiej się znalazły krążowniki francuskie „La Motte” i „Picquet”, będące w sferze działania ataku samolotów chińskich na eskadrę japońską, wywołały w Paryżu wielkie wrażenie.

W Szanghaju Francja posiada specjalne interesy. Ze wszystkich wielkich mocarstw kolonialnych jedynie Francja posiada w Szanghaju poza ogólną koncesją międzynarodową własną koncesję stanowiącą odrębną dzielnicę z własnym zarządem i policją. Koncesja francuska liczy ogółem 500 tysięcy mieszkańców. Na terenie koncesji francuskiej stoi osobny rząd, złożony z Francuzów pod kierow-

nictwem konsula generalnego francuskiego.

Na wodach Wang-pu znajdują się obecnie trzy okręty wojenne pod dowództwem admirała Jules le Bigot, sprawującego jednocześnie funkcje dowódcy wszystkich sił zbrojnych Francji na Dalekim Wschodzie. Dotychczasowe oddziały francuskie w Szanghaju, składające się przeważnie z oddziałów kolonialnych, jak również z policji francuskiej, w której służy poważna liczba emigrantów rosyjskich, zostały poważnie zwiększone przez wysłanie batalionu piechoty z Indochin.

Londyn. (PAT). Rządy brytyjski, francuski i St. Zjednoczonych złożyły wczoraj w min. spraw zagr. w Nankinie protest przeciwko zrzuceniu bomb na międzynarodową koncesję w Szanghaju.

Walki w Szanghaju

Szanghaj. (PAT). O godz. 21 czasu lokalnego japońskie działa okrętowe rozpoczęły ostrzeliwanie dworca północnego.

Samoloty japońskie bombardują północną część dzielnicy Czapei oraz lotnisko. Francuska i japońska koncesje stoją w płomieniach. W dzielnicy chińskiej padło ponad 300 Chińczyków.

Władze koncesji francuskiej komunikują, że na skutek wybuchu bomb, zrzuconych przez samoloty chińskie na avenue Edwarda VIII, padło 465 zabitych i 828 rannych. Ilość ofiar wybuchu bomby na Nankin Road obliczają na 50 zabitych i 70 ciężko rannych.

Szanghaj. (PAT). Dwie bomby chińskie, rzucone z samolotu, padły na główną ulicę Szanghaju Nankin Road. Około 30 przechodniów odniosło rany, w tej liczbie 2 cudzoziemców.

Do Szanghaju przybyła jeszcze jedna dywizja wojsk chińskich i wymaszerowała już na wyznaczone pozycje.

Niemcy aresztowani w Sowietach

Berlin zaczyna z tego powodu zdradzać niepokój

Moskwa. (PAT). W Leningradzie aresztowano 9 obywateli niemieckich. Ogólna liczba Niemców, aresztowanych w Sowietach, wzrosła do 223.

Berlin. (PAT). W Niemczech ujawnia się zaniepokojenie z powodu nowej fali aresztowań Niemców w Sowietach. Dotychczas wiadomo o przesłano 200 obywatelach Rzeszy osadzonych w więzieniach G. P. U. Przypuszczają tu jednak, że liczba aresztowań jest znacznie większa. W większości wypadków chodzi o Niemców, którzy w swoim czasie przybyli do Sowietów jako specjaliści techniczni.

„Berliner Boersen Ztg.” poświęciła tym masowemu aresztowaniu artykuł wstępny, zaznaczając, że pozostają one w związku z ogólnym ruchem przeciw cudzoziemcom. Więzieni są również Austriacy, Węgrzy, a także setki

i tysiące komunistów zagranicznych z różnych krajów, którzy w swoim czasie przybyli do Sowietów jako entuzjastyczni zwolennicy tamtejszego ustroju. Dziennik sądzi, że jest to przegrzywka do bliskiej „kampanii wyborczej”, pragnie się bowiem wykorzystać rzekome winy aresztowanych cudzoziemców jako hasła propagandowe.

Spotkanie się Hitlera z Mussolinim

Paryż. (PAT). Prasa francuska od kilku dni notuje pogłoski, krążące w berlińskich kołach politycznych, jakoby w jesieni miało dojść do spotkania między kanclerzem Hitlerem a Mussolinim.

Zamienione role plagiatorów

Wincenty Rzymowski do Wacława Sieroszewskiego: „No, Waciuniu, sędziami będziemy teraz my!”

Nabożeństwo dziękczynne

Warszawa. (PAT). W niedzielę, jako w rocznicę zwycięstwa pod Warszawą, Jego Eks. ks. Nuncjusz Apostolski Msgr Cortesi przybędzie do Bazyliki Serca Pana Jezusa na Pradze i odprawi tamże o godz. 8 rano nabożeństwo dziękczynne.

Zdementowane pogłoski

Warszawa. (Tel. wł.). Wobec pogłosek, które ukazały się w prasie w sprawie rzekomych zmian, mających nastąpić na wyższych stanowiskach w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, agencja „Iskra” stwierdza, że pogłoski te są pozbawione podstaw. (w)

Echa zajęć uniwersyteckich

Warszawa. (Tel. wł.). Z racji usiłowań unormowania stosunków na wyższych uczelniach rozszły się pogłoski o możliwości częściowej amnestii w sprawach dyscyplinarnych studentów. U audytorów wyższych uczelni w Warszawie znajduje się znaczna liczba spraw, wynikłych na tle zajęć zeszłorocznych. Wobec przyjęcia przez Sejm przepisów dyscyplinarnych powstała możliwość darowania kar dyscyplinarnych, prawomocnie orzeczonych. (w)

Estonia i Finlandia

Helsingfors. (PAT). Wizyta prezydenta Estonii w Finlandii wyznaczona została na 30 bm. Prezydentowi Paetzowi towarzyszyć będą minister przemysłu i handlu, gen. Jonson, oraz dwaj adiutanci.

Katastrofa kolejowa w Niemczech

Berlin. (PAT). Wczoraj wykołait się w Berlinie pociąg elektryczny, 6 osób odniosło ciężkie rany.

Jak podaje „Action Francaise”, Mussolini miałby przybyć do Berchtesgaden 15 września, po zakończeniu obrad kongresu partii narodo - socjalistycznej, który odbyć się ma w połowie września w Norymberdze.

LISTY Z POMORZA

W Salonie Gdyni

Gdynia, w sierpniu.
Trzeba przyznać — Gdynia jest imponująca. Wiele znajdziemy w niej dzieł godnych uznania i podziwu. Spośród wszystkich jednak „cudów” i osiągnięć Gdyni najbardziej zaimponował mi fakt stworzenia „Galerii Morskiej”. No — bo jakże! Zaledwie kilkanaście lat istnieje miasto i już stać je na własny Salon. Gdy tymczasem większe i — odwieczne grody nie mogą zdobyć się na skromną choćby galerijkę. Widać Gdynia prześcignęła nawet amerykańskie tempo. Bo amerykańskie miasta stać tylko na music-hall'e, kabarety, rewie i tym podobne cyrki, gdy młodziutka Gdynia już po kilkunastu latach istnienia stworzyła instytucję godną środowisk o starej i prawdziwej kulturze.

Salon Gdyni otwarto już przed trzema laty bardzo uroczystie i dostojnie. Sam ks. Biskup Morski w otoczeniu władz i dygnitarzy dokonał otwarcia inauguracyjnej wystawy Galerii Morskiej. Pisała o tym szeroko prasa i liczne posypały się gratulacje i życzenia. Widziano w Galerii Morskiej skuteczne antidotum na zbyt materializowane życie Gdyni. Upatrywano w powstającym Salonie Sztuki potężną dźwignię młodej plastyki pomorskiej. Spodziewano się, że Galeria Morska stanie się najważniejszym ośrodkiem zabkującej dopiero marynistyki polskiej. Słowem — galeria miała być poważnym i trwałym dowodem dojrzałości kulturalnej Gdyni i jeszcze jedną więcej atrakcją dla przybywających nad polskie morze gości.

Nie dziw tedy, że stanawszy w Gdyni i przywitawszy się z Bałtykiem — postanowiłem rozejrzeć się po mieście zacząć od zwiedzenia „Galerii Morskiej”. Zwróciłem się przeto do najbliższego stróża bezpieczeństwa publicznego z zapytaniem o dokładny adres gdynskiego Salonu Sztuki. Granatowy pan stropił się.

— Galerii Morskiej! Nie, czegoś takiego nie ma w Gdyni!

Mimo najszczerzych chęci nie miał mi udzielić żadnych informacji. I nie tylko on. Daremnie o Galerię Morską nagabywałem tego i owego przechodnia. Nikt z zapytanych gdynian o niej w ogóle nie słyszał.

— Żle — pomyślałem sobie — widać zarząd Galerii zapomniał o należytej propagandzie instytucji.

Nie dałem jednak za wygraną i szukałem cierpliwie dalej. I byłbym pewnie do wieczora daremnie tułał się po mieście, gdyby mnie szczęśliwy traf nie był zetknął ze znajomym dziennikarzem, który wskazał mi dokładnie i ulicę i numer Salonu. Poszedłem — lecz pod podanym adresem znalazłem zamiast Galerii Morskiej — kino. Na wszelki wypadek wszedłem do przedsiwnka zgrabnego gmachu poświęconego kultowi Dziesiątej Muzy, by zapytać się, dokąd przeniesiono Galerię.

Odpowiedziano mi, że Galerii Morskiej nigdzie nie przenoszono, i — że owszem — znajduje się ona właśnie tutaj.

— Jaktó, tutaj?! W Kinie?!

— A tak! — odparł z niezmąconym spokojem jegomość, podający się za jej sekretarza, i z całą uprzejmością wyraził gotowość oprowadzenia mnie po tej niezwyklej galerii sztuki.

— Zaczniemy od działu historycznego — rzekł i wprowadził mnie na widowie kinoteatru, w której prócz wielkiego płótna ekranu wisiała cała kolekcja płócien olejnych, zamalowanych scenami z historii polskiego morza.

— Są to wszystkie dzieła mistrza Mokwy — objaśnił mój cicerone, z szacunkiem wymieniając tytuły i wyliczając zawrotne ceny wszystkich po kolei malowideł.

I był biedaczysko szczerze rozczarowany, gdy — przekonawszy się, że malowidła nie wykraczają poza szablony, banalność i zrzęcnosc — wyraził chęć opuszczenia „sali historycznej”.

— Czy to już wszystkie zbiory Galerii Morskiej? — zapytałem wychodząc.

— O nie! Na górze znajdują się jeszcze inne obrazy pana Mokwy.

— A dlaczego macie tu wyłącznie prace p. Mokwy?

— No, bo Galeria Morska jest przecież jego prywatną własnością.

I oto — usłyszałem nieoczekiwanie historię gdynskiej galerii. Stworzył ją Marian Mokwa. Artysta ten, kaszubskiego pochodzenia, należy do nielicznych chyba u nas plastyków doskona-

materialnie usytuowanych. Stać go było na to, by własnym sumptem zbudować w Gdyni salon sztuki. Niestety, jak wszędzie tak i w Gdyni salon sztuki nie dawał żadnego dochodu. Węc p. Mokwa, człowiek przedsiębiorczy, największą salę swej galerii zmienił najpierw w widowie teatralną a później w kino. W bardzo sympatyczne „Kino Lido”. A salon sztuki? Ustąpić musiał gwiazdom i mamonie i przeniesiono go „na górę”.

Na tej „górze”, na pierwszym piętrze, znalazłem skromną salkę wypełnioną obrazami o wiele mniejszymi formatem, ale o wiele większej wartości, niż malowidła w „dziale historycznym”. Zamiast pretensjonalnych scen odkryłem tu całą kolekcję interesujących akwarel i płócien wyobrażających fragmenty polskiego wybrzeża, Bałtyku, Kaszubskiej Szwajcarii i Pomorza. Polskie wybrzeże, to dla wytrawnego nawet malarza — bardzo twarde orzech do zgryzienia. Przekonałem się, że Mokwa umie ten pozornie tak skromny i łatwy motyw wybrać, zobaczyć i oddać niezwykle ciekawie i bogato. Aż dziw, że to ten sam malarz namalował nudne i banalne obrazidła, gdy stać go na śmiały, odrębną, przepysznie niekiedy stosowaną fakturę. Wręcz świetne są niektóre jego akwarele z Gdyni, Gdańska, Oksywie czy Orłowa. Jego

olejna „Zatoka Pucka” malowana szpachlą jest kapitalnym dowodem do jakiego stopnia talent i temperament artysty przeobrazić mogą skromny i ubogi temat. Niewątpliwie — Marian Mokwa mógłby pretendować do roli pierwszego w Polsce marynisty gdyby nie jego niezrozumiała wprost nierówność. Zwłaszcza, gdy tworzyć może swobodnie, gdy nie musi malować „na handel”.

Może z racji tej nierówności i może także z powodu nie zawsze ujmujących metod propagowania swej sztuki, nie ma Mokwa w plastyce polskiej należyte ustalonego stanowiska. Jego wystawa zbiorowa w Warszawie przeszła nieomal bez wrażenia. Przemilczano ją, gdy tymczasem w Berlinie przyjęto dzieła Mokwy w roku ubiegłym z wielkim uznaniem. Odpowiedzialna krytyka niemiecka nie wahała się przodków artystycznych Mokwy upatrywać w Blechenie, Menzlu, Achenbachu czy Rachamie. Krytyka polska zatem musiała skorygować swój dotychczasowy stosunek do tej części twórczości Mokwy, która nosi wszystkie cechy wielkiego, oryginalnego talentu.

I skorygować niestety trzeba także entuzjastyczne wieści o Galerii Morskiej w Gdyni. Prywatny Salon pana Mokwy nie jest i nie może być Salonem Gdyni. Galerii Morskiej — nie ma! Galeria Morska być musi! I to nie gdzieś kątem w kinie, ale w miejscu i gmachu godnym Wielkiej Gdyni i jej kulturalnych ambicji.

MARIAN TURWID

Nowe odkrycia w Biskupinie

Biskupin. (PAT). W ostatnich tygodniach rozkopano 300 m kw. grodu odślaniając część ulicy określonej i wychodzącej z niej trzecią i czwartą ulicę poprzeczną. Obok odkrytego falochronu natrafiono na resztki pomostu, zbudowanego w podobny sposób, jak ulice. Przeznaczenie tego pomostu, znajdującego się poza obrębem grodu, jest dość zagadkowe.

W odkrytej części grodu znaleziono dużo różnych przedmiotów, z których wymienić należy przede wszystkim ułamki drugiej „niecki” drewnianej, części dwu osi dębowych od wozu

z kołami szprychowymi, szpilę z brązu długości 30 cm, ułamki dużego naczyńa grafitowanego i zdobionego odciskami naszyjnika oraz zagadkowy przedmiot kamienny.

Obecnie odsłonięto wykop z r. 1934 celem dokonania zdjęć balonowych. Dzięki przyznaniu przez wojewódzkie biuro Funduszu Pracy z Poznania dalszej dotacji na prace, zatrudnia się obecnie 85 robotników. Napływ zwiedzających do Biskupina jest bardzo liczny, m. in. wykopaliska zwiedzili uczestnicy kursu dla cudzoziemców w ilości 75 osób.

Arabowie nie oddadzą Jerozolimy

Kair. (PAT). W Egipcie, Iraku, a nawet Trypolitanii i Algierze tworzą się związki młodzieży i dorosłych imienia Umara (Omara) drugiego kalifa który w r. 637 na czele Arabów zajął Palestynę. Członkowie tych związków składają przysięgę, że nie wyrzekną się Al-Kudsu (Jerozolimy) i będą walczyli przeciwko oddaniu miasta w obce ręce.

Jerozolima. (PAT). Arabski komitet wystosował pismo do wysokiego komisarza Palestyny, do angielskiego ministra kolonii oraz do komisji mandatowej, w którym energicznie protestuje przeciwko przebiegowi obrad i uchwałom kongresu syjonistycznego. Ze sprawozdań tego kongresu wynikało, jakoby komisja brytyjska pod przewodnictwem Peela w czasie swego pobytu w Palestynie konferowała z przywódcą syjonistów Weizmannem bez udziału przedstawicieli arabskich.

Geneva. (PAT). Komisja mandatowa rozpoczęła wczoraj prace nad redakcją raportu do Rady Ligi Narodów w sprawie administracji Palestyny i Transjordanii w latach 1935-36. W ostatnich dniach swej sesji, która zakończy się prawdopodobnie w środe, 18 bm., sformułuje komisja wstępna opinię co do zagadnienia palestyńskiego tak, jak to jej poleciła Rada Ligi Narodów na prośbę rządu brytyjskiego. Komisja pracując według planu ustalonego na posiedzeniu w dniu 2 bm. zajmie się najprzód zagadnieniem administracji Palestyny, przy czym zbierze dokumentację dostateczną, aby Rada Ligi Narodów mogła wyrobić sobie opinię co do całokształtu tego zagadnienia, jako też co do różnych proponowanych rozwiązań. Są to utrzymanie w mocy mandatu w obecnej formie, modyfikacja mandatu, utworzenie kantonów, podział Palestyny, wreszcie każde inne rozwiązanie mogące się nasunąć podczas dyskusji.

Wyścig na trasie o 133 zakrętach

W przeddzień „Tyg odnia gór” w Wiśle

Wisła. (Tel. wł.) Doroczna już impreza „Tydzień Gór”, która dotychczas przeprowadzana była w Zakopanem, ciesząc się dużym powodzeniem, przeniesiona została w bież. roku do Wisły. Niejako nieoficjalną inauguracją „Tygodnia” był odbyty w sobotę międzynarodowy wyścig motocyklowy górski (Tourist Trophy), najpoważniejsza impreza motocyklowa w Polsce.

Poważnym utrudnieniem wyścigu, przeprowadzanego na okrażeńiu 18,5 km długim, posiadającym 133 zakręty i 15 serpentyn — był deszcz, który chwilami zmieniał się w ulewę. Dlatego też nie obyło się bez wypadku, któremu uległ Dąbrowski (Gdynia), przewieziony do szpitala z poważniejszymi obrażeniami oraz licznych defektów, z powodu których wycofali się Langer (Warsz.), Geno Tella (Abisynia), Schörg (Austria). Rekord okrą-

żenia ustalił Runtsch wynikiem 103,5 km na godzinę.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Kat. sportowa — 100 ccm (2 okrążenia — 36 km): 1) Geyer (Cieszyn) na DKW, 250 ccm (54 km): 1) Szydłowski (Grudź) na Rudge, 350 ccm (72 km): 1) Bujok (Cieszyn) na Puchu, 1000 ccm (90 km): 1) Lemański (Unia-Poznań) na BMW.

Kat. wyścigowa — 250 ccm (108 km): 1) Nowotny (Austria) na Puchu 1 godz. 20.04.4, 2) Geyer na DKW 1 g. 22.13.6, 3) Weyl (Unia-Pozn.) na DKW 1 g. 45.25.8, 350 ccm. (144 km): 1) Fiszler (Bielsko) na AJS 2 g. 06.12, 500 ccm (180 km): 1) Runtsch (Austria) na Mortonie 2 g. 00.35 (przebiegła 92 km na godz.), 2) Czerny (Austria) na AJS, 2 g. 04.43.6, 3) Mieloch (Unia-Pozn.) na Nortonie 2 g. 13.6, 4) Werner (Niemcy) na Rudge, 5) Bathelt na Rudge.

Z CHWILI

Wydawany przez Główny Urząd Statystyczny „Mały Rocznik Statystyczny”, publikacja skądinąd pożyteczna, jak mieliśmy sposobność niedawno zaznaczyć, zawiera jedną osobliwość, którą obecnie podkreślają niektóre pisma warszawskie. Oto — pomija zupełnie Żydów.

Na kilkaset różnych zestawień, obejmujących często bardzo szczegółowe i raczej podrzędne tematy, problem żydowski — jedno z najważniejszych zagadnień Polski dzisiejszej bez względu na to, jak kto się na nie zapatruje, — ograniczony, został w „Małym Roczniku Statystycznym” do ogólnych zestawień w rubryce wyznań religijnych, i to jedynie w odniesieniu do całego obszaru państwa oraz poszczególnych województw; dla miast i powiatów zestawień tych brak zupełnie. Brak zupełnie statystyki Żydów, przynajmniej tych do narodowości żydowskiej (poza procentem ogólnym dla całej Polski), brak cyfr, odnoszących się do Żydów we wszystkich innych działach (statystyka emigracyjna i reemigracyjna, podział zawodowy, podział wedle udziału w poszczególnych gałęziach życia gospodarczego, życie kulturalne itd. itd.).

*

Dziwnie to doprawdy Gł. Urząd Statystyczny przymyka oczy na zagadnienie, którym interesują się dziś jak najwydatniej nie tylko warstwy kierownicze i oświecone, ale i spora masa społeczeństwa, do najprostszego robocjarza włącznie.

Bo na tym „bojkocie” sprawy żydowskiej przez „Mały Rocznik Statystyczny” rzecz się nie kończy.

Wychodzą obecnie (wreszcie po pięciu z górą latach od chwili dokonania spisu powszechnego ludności z r. 1931) arkuszowe zestawienia wyników tego spisu według powiatów. Zdawałoby się, że przynajmniej tu spotkamy się ze szczegółowymi cyframi ludności żydowskiej. Gdzież tam! W zestawieniach, dotyczących województwa poznańskiego, zaledwie przy dwóch czy trzech powiatach wyszczególniono liczbę osób wyznania mojżeszowego, — przy reszcie utopiono je w rubryce „innych” łącznie z wyznawcami różnych sekt itd.

Rezultat jest taki, że na podstawie wydanych szczegółowych zestawień statystycznych z naszego województwa, nie możemy nawet uzyskać ogólnej liczby Żydów w nim zamieszkałych, nie mówiąc już o zupełnej możliwości zorientowania się, jaka jest sytuacja w poszczególnych powiatach w porównaniu do stanu poprzedniego, czy liczba Żydów się zmniejsza, czy zwiększa itd. itd.

*

Osobliwą jakąś „politykę” prowadzi G. U. S. w swych wydawnictwach. Jeszcze osobliwszą wyda się nam ona, gdy sobie przypomnimy, że „Mały Rocznik Statystyczny” (wydawany w nakładzie 70.000 egzemplarzy!) drukowany jest w „zakładach graficznych Ł. Mejlachowicza” w Grodnie.

Akurat pana Mejlachowicza... Jakkądyby nie było firm rdzennie polskich, które z powierzonego im zadania wywiązałyby się również dobrze!

Tragiczny wypadek ministra włoskiego

Rzym. (PAT). Włoski wiceminister komunikacji Pierazzi wpadł pod pociąg na stacji w Bolonii w chwili, gdy wsiadał do wagonu w momencie ruszania pociągu. Wiceminister zmarł na skutek odniesionych ran.

Brak wiadomości

Moskwa. (PAT). Do godz. 13.30 nie otrzymano od lotnika Lewoniewskiego żadnych wiadomości.

Nowy Jork. (PAT.) Radiowa stacja w Anchorage „Alaska” przejęła wczoraj o godz. 10.45 (czasu amerykańskiego) depeszę od zaginionego samolotu sowieckiego. Z depeszy tej udało się odcyfrować jedynie słowa: „pozbażeni orientacji”, „mamy wielkie trudności”. Jak się zdaje, sowieccy lotnicy dokonali przymusowego lądowania w kraju arktycznym. W godzinach popołudniowych wystartowały z miejscowości Fairbanks „Alaska” samoloty, celem poszukiwania zaginionych.

Wniebowzięcie NMP. w średniowiecznej plastyce

Wniebowzięcie NPMarii, tak jak je dziś przywykliśmy sobie przedstawiać, pojawia się w początkach XVI wieku, kiedy sztuka znalazła środki dla wykorzystania tkwiącego w tym temacie elementu ruchu: wznoszenia się Madonny. Zadania malarskie jakie na-

rzędzie zapowiada się zarazem całą radosną subtelną i wdzięk gotyku. Z okresu gotyckiego znamy wiele obrazów wyobrażających Wniebowzięcie. Najczęściej przedstawiano Marię w pozycji siedzącej, ze złożonymi rękoma, otoczoną tęczową glorią i asystu-

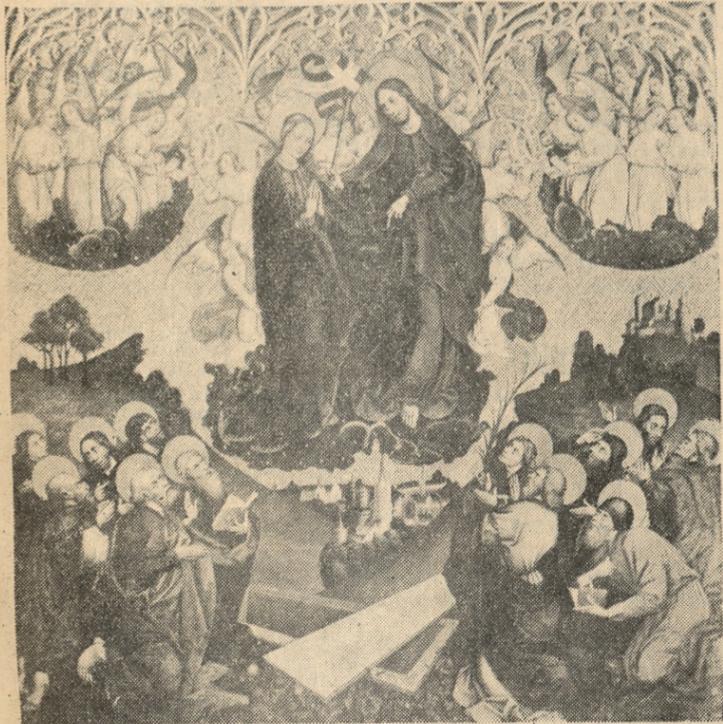
lii wyodrębnia, w ramach jednoczesnego wydarzenia. I tak anonimowy uczeń Paola di Giovanni Fei na obrazie w kościele w Bettonie namalował w górze właściwe Wniebowzięcie, tj. Madonnę unoszoną przez aniołów, w dole zaś apostołów zgrupowanych przy otwartym grobie, a wśród nich jeszcze Tomasza otrzymującego pasek. Postać św. Tomasza, w silnym ruchu, z rękoma uniesionymi ku górze wyśkała artysta doskonale, jako łącznik między dolną i górną partią obrazu, uprzedzając w tym słynną „Assuntę” Tycjana.

Ten sposób plastycznego pojmowania Wniebowzięcia, aczkolwiek odbiegający od tradycji, przekazanej ewangelii, przyjął się powszechnie w czasach późniejszych. Wit Stwosz w swym ołtarzu mariackim, jednym z najpotężniejszych dzieł późnego gotyku, ponad sceny Zaśnięcia, stanowiącą główny temat i wzrokowy ośrodek całego ołtarza, przedstawia Wniebowzięcie, i to w ten sposób, że Chrystus unosi Madonnę. Górą na szczytce ołtarza daje nadto Koronację, łącząc w ten sposób trzy najważniejsze momenty, wieńczące żywot Marii. Połączenie to dokonane zostało ze względu na dołności kompozycyjne, które wpłynęły również na sposób przedstawienia zgonu Marii, która umiera tu nie na łożu, lecz osuwając się pośród zwartym szeregiem stojących apostołów.

Wyraźniejszym może jeszcze dowo-

dem tego, jak momenty kompozycyjne wpływały na odchylenia podobnych koncepcyj od tekstu ewangelicznego, jest wielki środkowy obraz malowanego tryptyku z Warty, obecnie w Muzeum Diecezjalnym we Włocławku (reprod. 6). Punkt ciężkości wysiłków twórcy (domniemanego Franciszka z Sieradza) leży tu w grupie apostołów, których dramatyczne ruchy i intensywne psychiczne przeżycie wydarzenia znaczą ważny etap w rozwoju polskiej, średniowiecznej plastyki. Umieszczenie ponad otwartym grobem MBoskiej unoszonej przez Chrystusa oraz dwu grup aniołów nie tylko wypełniło przestrzeń, lecz co więcej nadało obrazowi monumentalną świetność i kultową doniosłość. Przedstawienie samych apostołów nad otwartym grobem ewokowałoby wrażenie obrazu rodzajowego nie kultowego. Naodwrot usunięcie apostołów z obrazu Wniebowzięcia zbyt byłoby bolesnym dla artystów dobie czasu, wyczuwających doskonale ile ten motyw nastroczał sposobności do rozwiązywania zagadnień ekspresji, dynamiki, należących do najpoważniejszych problemów epoki.

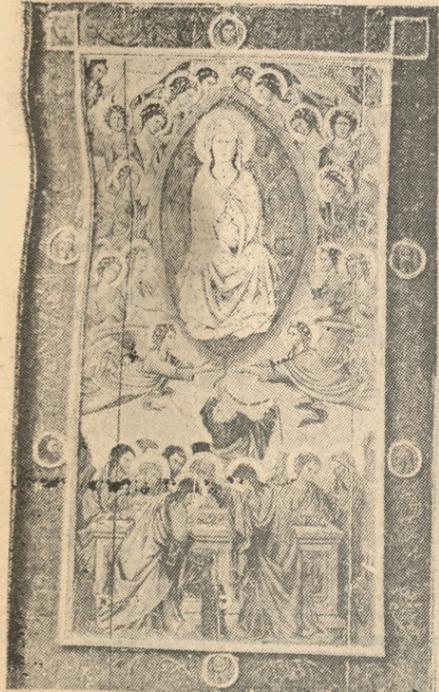
Jednak poruszenie fizyczne i psychiczne apostołów nie znajduje na obrazie z Warty odpowiednika w górnych partiach, których ośrodek stanowią postacie Madonny i Chrystusa. Ujednolicenie kompozycji pod tym względem zawdzięczamy dopiero artystom pełnego renesansu. Poraz pierwszy dokonywa tego Tycjan w olbrzymim obrazie malowanym dla kościoła Sta Maria dei Frari w Wenecji, w owej słynnej „Assunta” z r. 1518. R.

Wniebowzięcie NMP. — środkowa część tryptyku z Warty, ob. w Muz. Diec. we Włocławku.

stręczała scena Wniebowzięcia, czynią ją szczególnie popularną w dobie pełnego i późnego renesansu oraz w baroku, a przedstawiające ją dzieła należą niejednokrotnie do najświetniejszych, jakie wydały te epoki. Jednakże sam temat, jako treść dzieł rzeźbiarskich czy malarskich, pojawia się znacznie wcześniej, sięgając pierwszych wieków chrześcijaństwa.

Najważniejsze przedstawienia niestety zaginęły, niszczone ze szczegól-

Wniebowzięcie NMP. Agnolo Gaddi. Galeria Watykańska. Rzym. II poł. XIV w.

ną zawziętością przez obrazobórców. Natomiast średniowiecze przekazało nam szereg Wniebowzięcia, i to szereg dość zróżnicowany, w którym wydzielić można kilka wyraźnie odmiennych typów.

Punktem wyjścia dla ikonografii średniowiecznej była dogmatyczna przesłanka, według której MBoska nie wstąpiła do niebios własną mocą, jak Chrystus, lecz z grobu, w którym złożyli Ją apostołowie, uniesiona została przez aniołów.

Na romańskiej płaskorzeźbie z końca XII wieku, we francuskiej katedrze w Senlis, (reprod. 1) we wzruszająco piękny sposób przedstawił anonimowy artysta nalot aniołów na grób Madonny dla wzniesienia Jej w niebo. Madonna leży jeszcze na grobowym łożu, jeszcze ręce złożone ma na łonie w pozycji tradycyjnie nadawanej zmarłym. Ale już aniołowie unoszą Ją ze śmiertelnego posłania. Wszystkie twarze przepojone jakimś fantastycznym uśmiechem, gesty tak czule, ruchy tak żywe i bezpośrednie, że cała scena aż drży wprost od radosnego uniesienia.

Jest to jedno z najwcześniejszych, ale zarazem najkapitałniejszych dzieł tego okresu, w którym sztuka północy zaczyna zdobywać środki dla wyrażania ruchu i uczucia. W tej romańskiej

jęcymi aniołkami. Niewiele ten typ różni się od zwykłego, dewocyjnego obrazu Madonny. Jedyne braki Dzieciątka i czasami zaznaczony u dołu kompozycji grób otwarty wskazuje na właściwą treść obrazu. Bardzo jasno ilustruje ten typ obraz Agnola Gaddiego z galerii watykańskiej w Rzymie.

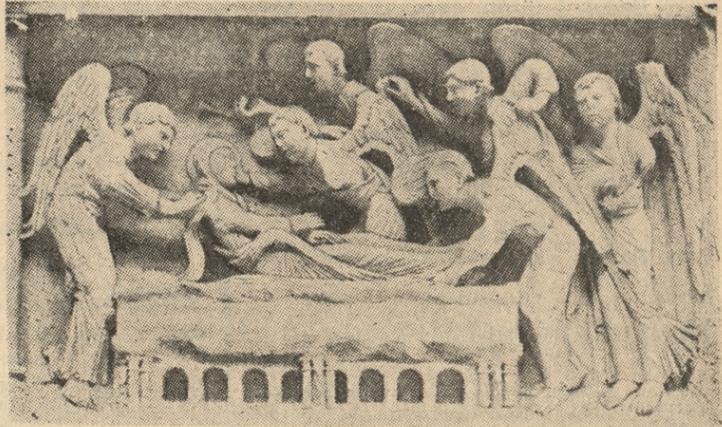
W tym czasie spotkać się też można niejednokrotnie z obrazami o dość dziwnej treści, jak np. anonimowego malarza w Pistoii. W górze Madonna unosząca się w sposób podobny, jak w obrazach typu poprzednio omówionego, u dołu samotna postać klęczącego świętego, z rękoma wzniesionymi ku górze. To ilustracja do ewangelicznej opowieści o ukazaniu się MBoskiej w chwili Wniebowzięcia apostołowi Tomaszowi.

Św. Tomasz w chwili śmierci NPMarii zajęty był pracą misyjną w dalekich Indiach. Jednakże po złożeniu Jej do grobu przeniesiony został w cudowny sposób do Jerozolimy, na Wzgórze Oliwne, i tam w chwili Wniebowzięcia ukazała mu się Madonna, a proszącemu o dowód łaski zrzuciła swój pasek. Po tym wydarzeniu udaje się Tomasz do grobu Marii w dolinie Józefata, gdzie znajduje resztę zgromadzonych apostołów. Gdy przyjmują go wymówkami, że przez dawną niewierność nie danym mu było być przy śmierci Marii, Tomasz nie zdradzając się z cudownym widzeniem, prosi o otwarcie grobu, zapowiadając, że Marii tam nie ma. Dopiero gdy z przerwaniem stwierdzono ten fakt, Tomasz objaśnia ich o tym, co się stało i pokazuje otrzymany pasek.

Początkowo poszczególne te niejednoczesne zdarzenia przedstawiano w oddzielnych kompozycjach. Atoli w XIV wieku pojawiła się tendencja do wyobrażania scen, które tekst ewange-

Wniebowzięcie NMP. — anonimowy uczeń Paola di Giovanni Fei. Sta Maria, Bettona. II poł. XIV wieku.

Wniebowzięcie NMP. Senlis, Katedra, ok. 1190. Franciszek z Sieradza, ok. 1480.

Rytm w sztuce pisarskiej

Dokładne rozważenie w sobie omówionych tu głównych czynników artystycznych sztuki pisarskiej — języka, stylu, budowy i plastyki — daje mocny grunt pod nogami, na którym względem dzieł literatury pięknej każdy może zająć samodzielne stanowisko krytyczne, dla zasadniczej oceny dzieła dostateczne. Wszystkie wartości artystyczne poezji mieszczą się w tych czynnikach głównych, jako ich szczególności i rozgałęzienia, albo logiczne ich rozwinięcia. Więc, na przykład, rytm, którym dzisiaj zajmujemy się, należy zarówno do właściwości języka i stylu, jak też budowy, a nawet plastyki pisarskiej.

Rytm jest powszechnym we wszechświecie zjawiskiem, towarzyszącym ruchowi tak samo w zakresie mechanicznym, jak organicznym, tak samo w świecie fizycznym, jak duchowym. Rytmem nazywamy każdy powracający układ odległości pomiędzy akcentami jakiegokolwiek ruchu — istotnego lub zastępczego, przy czym w ruchu istotnym rytm mierzy się czasem, a w zastępczym — przestrzenią. Jako jedno z najgłębszych praw przyrody, rytm założony w człowieku rzadziej niż jego poczuciem piękna, i w każdej objawia się sztuce.

Ponieważ fizycznym twórczym sztuki pisarskiej jest mowa ludzka, ta zaś we wszystkich językach w przebiegu swoich dźwięków zależy od oddechu (wdech i wydech), co siłą rzeczy stwarza rytmy zależne od uczuciowego stanu człowieka mówiącego, więc już w samej podstawie sztuki pisarskiej spotykamy się z rytmem.

O głębi praw rytmicznych w języku niech nam da wyobrażenie przykład następujący: mówimy zawsze „mniej — więcej”, a nigdy — „więcej — mniej”, ale gdy to samo wyrażamy po łacinie, to zawsze powiemy „plus — minus”, a nigdy — „minus — plus”. Jak widać, kolejność dwóch słów tego wyrażenia potocznego nie zależy od treści pojęciowej słów, ale od ilości zgłosek w każdym słowie zawartych, czyli — od rytmu, a ten znów — od oddechu.

Na małej przestrzeni dwóch, trzech słów rytm zależy od zgłosek, w zdaniu zależy już od zastosowania słów, w okresie — od zestawienia zdań, a w jeszcze większych częściach całości — od kolejnych ich części składowych, przy czym poczucie rytmu zaczyna się tu przeradzać w poczucie budowy, kategorii muzyczne — w kategorii architektoniczne. Do harmonii (lub dysharmonii) całego tego gmachu pisarskiego przyczynia się również treść wyobrażeń plastycznych, w danym dziele nagromadzonych, oraz stosunek plastyki do budowy i stylu. Widzimy zatem, że zagadnienie rytmu w sztuce pisarskiej ogarnia wszystkie główne tej sztuki czynniki artystyczne.

Do najprostszych rodzajów rytmu należy symetria przestrzenna, a w czasie — odpowiadająca jej równomierność każdego ruchu niezłożonego, jak np. marszu żołnierskiego. Ale wielka i coraz większa złożoność ducha ludzkiego stwarza rytmy coraz bardziej złożone, coraz bogatsze i do odczucia coraz trudniejsze, co wyraziście studiować można w historycznym rozwoju muzyki i architektury.

Literatura piękna oraz pokrewna jej dramaturgia także ogromne dają pole do rozważań o rozwoju poczucia rytmiki w człowieku nowożytnym. Nie chodzi tu jednak o mechaniczny wzrost zawilosci rytmu, ale o ściśłą jego zależność od wrażeń i wzruszeń, których ma on być wykładnią artystyczną.

Zagadnienia rytmu tak dobrze naogół rozumiane w muzyce, mniej — w architekturze, w dramaturgii i w poezji związanej, obecnie prawie wcale nie jest rozważane w ocenach dzieł poezji prozaicznej, a w szczególności utworów powieściowych, co też jaskrawo odbija się na ich szarości, jednostajności i nudzie zabójczej. Pozbawione różnorodności harmonij rytmicznych, w tym samym stopniu pozbawiają się barw, wyrazistości kształtów i życia.

STANISŁAW PIENKOWSKI.

Po raz pierwszy w Poznaniu odbędzie się
Dożynki Biskupian

Jutro w Starym Ogrodzie Strzeleckim na Miasteczku. Oprócz tego moc niespodzianek dla pań i panów, młodzieży i dzieci. Niebawem: 1) każdy los wygrywa! 2) każdy dowie się o swojej przyszłości! 3) każdy może wypowiedzieć swoje życzenia co do koncertu! 4) każdy przynajmniej raz naje się dobrze i za beczkę. Każdy użyje zabawy — tańca — świeżego powietrza — dobrej kawy — herbaty — świeżego mleka i zsiadłego, wiejskiego chleba i wybornej gziezki! A wiec wszyscy jutro na Miasteczko! Czysty dochód przeznaczony na budowę nowego kościoła na Ratajach. rg 1842

Sierpień
15
Niedziela

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 1-57, 30-50
Policja: 42-21
Pościągcy: 15-66 i 28-36
Poczt. biuro zleceń: 49-28
Zegarynia: 07 Centr. międzym.: 00 Inform. tel.: 09 Biuro napr. OS.
Niedziela Pniedzialek

KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
M. B. Zielna (Rocha i Jóhachima)
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Jaelawa św. Domoroda

NOCNY DYŻUR APTEK
Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12; — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1; — Jezycze: Apt. pod Opatrznością, ul. Dabrowskiego 76 (narożnik Staszica); — Łazarz: Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; — Apt. Plucisńskiego, ul. Marszałka Focha 72; — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.

POGRZEBY:
Dziś: Śp. Wincentego Olszańskiego o godzinie 15 Winogrady 145. — Śp. Bronisławy Dolatówny o godz. 17 z kapł. szpil. wojskowego, Waly Jana III. — Śp. Rozalii Schulz o godz. 17 z kapł. ement. na Jezycach.

TEATR:
Teatr Polski: Dziś — „Dwaj mężowie pani Marty“.
Adria: Dziś — „Codziennie o 8-mej“.

Komunikat meteorologiczny
Stare powietrze polarno-kontynentalne, które w ostatnich dniach zalegało Polskę, zostało prawie zupełnie wyparte przez świeże powietrze polarno-morskie, płynące z zachodu Europy. Dość duża wilgotność i chwiejność nowych mas powietrza przyczyniają się do powstawania burz i przelotnych deszczów. Temperaturę o godzinie 14 notowano: 21 st. w Gdyni i Warszawie, 22 st. w Suwałkach, 23 st. w Grodnie i Kielcach, 24 st. w Bydgoszczy i Mławie, 25 st. w Cieszynie i Wilnie, 26 st. w Krakowie i Łodzi, 27 st. w Łucku i Pohlenca, 28 st. we Lwowie, 31 st. w Tarnopolu i Zaleszczykach.
Przewidywany przebieg pogody w dniu 15 bm.: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym, miejscami deszcze i skłonność do burz. Chmury kłębiaste i warstwowo-kłębiaste. Podstawa chmur niskich od 300 do 600 m. Rano miejscami mgły. Ciepło. Slabe, chwilami umiarkowane wiatry południowe i południowo-zachodnie. Widzialność na ogół dość dobra. Wiatry górne południowo-zachodnie i zachodnie z szybkością 25 do 40 km/godz. z porywami.

Gwałtowna ulewa nad Śremem

Piorun zabił na polu robotnika rolnego

Śrem. (Tel. wł.). W sobotę, około godziny 16 przeszła nad Śremem i okolicą gwałtowna burza z ulewnym deszczem i wyładowaniami atmosferycznymi. Strumienie deszczu zalyły ulice miasta, których kanalizacja nie mogła pomieścić olbrzymich mas wody.

Na polach majątności Zbrudzewo, własności p. Teodora Ossowidzkiego, burza zastała przy podorywaniu ścierniska trzech pracowników dominialnych. Ponieważ znajdowali się oni w szczerym polu, schronili się przed de-

szczeniem pod konie. W pewnym momencie piorun uderzył w jeden ze stojących plugów i spłynął po żelazie na barczyk, mokraj uprząż i po lejkach na bok przykucniętego Franciszka Malickiego, 20-letniego robotnika rolnego ze Zbrudzewa. Siłą wyładowania atmosferycznego zostały konie przewrócone, a Malicki, śmiertelnie porażony, legł odrzucony od nich o kilka metrów. Na miejsce wypadku przybył lekarz, por. Fr. Benendo, lecz mimo natychmiastowej pomocy i zabiegów, porażonego nie przywrócono do życia.

Śmiała kradzież we Wrześni

Września. (Tel. wł.). Do mieszkania p. Edwarda Prąbczyńskiego, właściciela restauracji we Wrześni przy ul. Miłostawskiej, dokonano śmiałego włamania. Złodziej wykorzystał moment, gdy wszyscy domownicy spożywali obiad na parterze i ograł drugie piętro. Dopiero około godz. 14 zauważono kradzież i stwierdzono, że zabrano całą wyprawę córki, wartości około 1200 złotych.

Dochodzenia policyjne wykazały, że sprawcą kradzieży była kobieta, którą zauważono wsiadającą do autobusu, jadącego w kierunku do Gniezna. Zarządzono pościg i w rezultacie ujęto w Gnieźnie niejaką 33-letnią Mrówczyńską Zofię, rozwódkę z Gniezna (Mieczysława 28), zawodową złodziejkę, 19 razy karaną. Mrówczyńska trudniła się ostatnio sprzedażą po mieszkaniach artykułów piśmiennych i innych drobiazgów. Po przeprowadzonej rewizji w Gnieźnie znaleziono na strychu w domu jej matki (Pl. Kościuszki 5)

Kinoteatr „SŁOŃCE“ Kinoteatr

W niedzielę, 15 sierpnia o godzinie 3 po południu

Specjalne popularne przedstawienie po cenach najniższych.

Najweselejsza, najpiękniejsza, najmilsza komedia muzyczna — muzyka i piosenki **Ralph Irvinga**

NIE CAŁUJ W KINIE

W rolach głównych:
FRANCIS LEDERER — IDA LUPINO

Bezustanny śmiech! Melodyjne piosenki! Paryski humor! Wiedeński czar! Amerykański rozmach!

Film dozwolony dla młodzieży od lat 16.

Bilety po cenach najniższych:
Caly parter 50 gr — Caly balkon 75 gr są do nabycia wcześniej od piątku przy kasie III kinoteatru „Słońce“.
zg 1816/17

Arcyrozkoszna komedia wiedeńska pełna niewysłowionego czaru „ROMANS W BUDAPESTECIE“ ukaże się wkrótce na ekranie kina METROPOLIS. Film ten pokazuje Budapeszt w całej jego krasie, z ognistymi Węgierkami, orkiestrą cygańskimi, czardaszami, a nożami prowadzi wida po przez zabytki i — wreszcie — każe przeżyć niekna, arcywesoła i zabawną noc na wycieczkę po Dunaju. Świetnie dobrany zespół aktorski: MARIA ANDERGAST, GEORG ALEXANDER, TIBOR V. HALMAY i WOLFGANG LIEBENEINER odtwarzają swe role z istic szampańska werwa i niefrasobliwym wiedeńskim humorem.
Np 20 997

Z ZIEMI KALISKIEJ

— * **KONIN.** (Odkrycie „skarbu“). We wsi Holendry Brzezińskie w zabud. Tad. Walczaka w czasie rozbiórki domu robotnicy natrafili na garnek gliniany, w którym znajdowały się pieniądze srebrne w ilości około 1 kg 5-cio złotych, 1 zł z wizerunkiem cara Aleksandra II i wizerunkiem kobiety. Pieniądze te częściowo oddniesiono do skarbowej kasy w Koroninie, gdzie oświadczone, że nie przedstawiają żadnej wartości. Wohec tego posiadacz sprzedał pieniądze Żydowi.

— * **KOŁO.** (Powstanie Fund. Pracy). Po zlikwidowaniu Powiatowego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Kole został powołany przez wojewodę łódzkiego Lokalny Komitet Funduszu Pracy powiatu kolskiego. Przewodniczącym komitetu wojewoda łódzki mianował sekretarza Wydziału Powiatowego w Kole, p. Józefa Bosińskiego.

Na posiedzeniu organizacyjnym wybrano wydział wykonawczy w następującym składzie: przewodniczący — Józef Bosiński, wiceprzewodniczący — wicestarosta Czerwiński, sekretarz — Józef Pietrzak, członkami zostali wybrani: ks. kanonik Józef Meznicki, burmistrz m. Kola Michał Beksiak, notariusz Wojciech Grzyź, notariusz Wacław Wielecki, dr Zuehowicz, Czesław Freudreich, inż. Witold Karłowski, Franciszek Kauriel, Józef Maliszewski, Feliks Ziolkowski i Franciszek Szklarski. W skład komisji rewizyjnej weszli: Henryk Iwanowicz, Stefania Gawlikowa, Jan Matrybiński, Adam Kosmański i Izaak Goldmann (?). Czy bez Żyda nie można było się obejść?

PROGRAM DZISIEJSZEGO KONCERTU

Orkiestry Symfonicznej stol. m. Poznania w Parku Wilsona
Niedziela, 15 sierpnia 1937 r. o godz. 19

- Dyrygent: Wiktor Buchwald**
- Mendelssohn — Marsz „Atala“
 - Offenbach — Wiazanka z opery „Opowieści Hoffmanna“
 - Rubinstein — Melodia
 - Lortzing — Muzyka baletowa z op. „Car i cieśła“
 - Schmeling — Serenada „Wieczór w Toledo“
 - Liszt — Polonez nr. II
- przerwa —
- Zeller — Wiazanka z optki „Piątnik z Tyrolu“
 - Poppy — Suita orientalna
 - Sackur — Dzwoneczek — gawot
 - Yoshitomo — Japoński taniec weselny
 - Sousa — Marsz

wszystkie skradzione rzeczy, które odano poszkodowanemu Prąbczyńskiemu. Mrówczyńską odstawiono do więzienia we Wrześni. (rw)

Niesumienny urzędnik

Warszawa. (Tel. wł.). Na stacji kolejowej Błonie pod Warszawą ujawniono, iż kasjer Gliszczyński dopuszczał się nadużyć. Przez tę stację przechodzą liczne transporty zapalek, wysyłanych za zaliczeniem przez fabrykę monopolową. Okazało się, że Gliszczyński podrabiał pokwitowania i przywłaszczył sobie na tej drodze około 40.000 złotych. (w)

Malinowski

Warszawa. (Tel. wł.). Sen. Wojtek Malinowski wystosował do prezydium centralnego wydziału ZZZ list, oznajmijający wystąpienie z tej organizacji. Równocześnie Malinowski zapowiada, że wcale nie uchyla się od roboty w organizacjach zawodowych i oznajmia podjęcie dalszej pracy w innych zespołach. Oznacza to, że wraz ze secesjonistami na Śląsku i w Łodzi sen. Malinowski przystąpi do organizacji ruchu zawodowego w obozie płka Koca. (w)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

— * **Capstrzyk.** Wczoraj o godz. 19.30 odbył się, jako w dzień poprzedzający 17. rocznicę „Cudu nad Wisłą“ na placu Wolności capstrzyk. Po przemówieniach uczestniczące w capstrzyku stowarzyszenia rozeszły się przy akompaniamencie orkiestr. (kl.)

— * **Licytacja w Lombardzie Miejskim.** Wczoraj o godz. 16 na sali Lombardu Miejskiego rozpoczęła się kwartalna licytacja nie wykupionych zastawów, lub też nie sprowlogowanych należycie. Licytacja potrwa około dwóch tygodni. Zainteresowanie ze strony licznie zebranych nabywców było wielkie. (pt)

— * **Skutki nadmiaru alkoholu.** — Wczoraj o godz. 14 wezwano Pogotowie Ratunkowe na Kaponiere, w pobliżu „Bristolu“. Przywołujący pogotowie oświadczył, że leżący tam na ulicy zastabł na atak serca. Okazało się, że był to niejaki Franciszek Piechowiak. Wohec tego, że zastabnięcie spowodowane było tylko silnym nadużyciem alkoholu, przewieziono go do aresztu policyjnego. (kl.)

Witold Bunikiewicz CZARNY KARNWAŁ

POWIEŚĆ

18)

Po nabożeństwie w katedrze, odprawionym przez księcia biskupa w asyście najwyższego kleru, po solennym „Te Deum“, miała ludność mazowiecka ponowić przysięgę wierności dla króla. Spontanicznie, z własnej ochoty, w istocie zaś pod ścisłą kontrolą, czy nikt się od przysięgi nie usuwa.

Niedawne wypadki w Dobrzyniu wymagały ekspiacji, ustanowiono więc delegację szlachecką, która wybierała się do Berlina, aby złożyć królowi hołd wiernopoddanych od mieszkańców ziemi plockiej. Na czele delegacji stanął Szambelan, ozdobiony już orderem za zasługi położone dla domu Hohenzollernskiego.

Cała więc szlachta departamentu stanęła gromadą, nie brakło nikogo. Nawet zwiłókł się z łoża Krajewski, a dwóch sąsiadów wprowadziło go do kościoła, albowiem, jak utrzymywał, potrzebowali go złodzieje i rabusie w nocy, na trakcie.

Nie dochodził przyczyn tej podejrzanej niemocy prezydent Beyer, bo i po cóż? Powszechna amnestia, ogłoszona przez wielkodusznego króla pru-

skiego, przebaczała wszystkie winy, wszystkie zbrodnie. Ani jeden człowiek nie śmiał być więziony na całym obszarze zdobytych ziem w dniu święta królewskiego.

Po traktacie w Luneville nastąpiła dla Europy nowa-era, pokój powszechny i pojednanie narodów, niech więc i w Prusach południowych zacznie się nowe życie, od niezbrukanej karty, jak po chrzcie neofity, któremu Bóg przebaczył wszystkie grzechy poprzedniego żywota.

A właśnie na balu w biskupim pałacu nastąpiło doskonale pojednanie, nieomal braterstwo, gesto zakrapiane kielichami, których nie szczędził książę biskup płocki, Onufry Szembek, górujący nad otoczeniem oświeconym rozumem, wykwintem obyczajów i męską pięknością. Imponował Prusakom magnackim gestem i gościnnością, która zniewalała nawet nieżyczliwych.

Dwór jego był liczniejszy od dworu niejednego księcia niemieckiego, a zastawa stołu oraz obfitość jadła i napitków wprowadzały w zdumienie pruskich urzędników.

Początkowo nieśmiało, a potem coraz natarczywiej cisnęli się goście do półmisek i chwytali za kielichy obnoszone przez liberię.

Dla mnożności zaproszonych przygotował Książę Biskup wchodzący w modę poczęstunek, à la fourchette, zstawiając gościom swobodę ruchów i

doboru towarzystwa. Wszyscy z wszystkimi, pomieszani w jednym zespole, niechby się poznali i pokumali. Sam zaś częstował i zachęcał, nie pomijając nikogo z gości, nawet tych maluczkich, zbitych w gromadki po kątach sali.

Ujrzawszy generalową, podrygującą w tańcu z hrabią Kunickim, klasnął Książę Biskup w dłonie i zawołał: — Bravo, bravissimo, Madame!

Hinrichsowa z ukontentowaniem skinęła głową i zatrzymała się przed Biskupem.

— Pod natchnieniem pani generalowej, — powiedział Szembek, — wszedł hrabia w nowy rytm, dotąd mu nieznanym.

— Bardzo pojętny tak, jak wszyscy Polacy, — odrzekła generalowa.

— Po dobroci można ich wiele nauczyć, za serce płacę sercem, — zauważył biskup.

— Pożerają serca i, jak widzę, nasze panie zupełnie przyłgnęły do panów Polaków, zanosi się na wiele scen małżeńskich.

— Młode związki muszą mieć wiele wzajemnego pobłażania, nim się zżyją i rozumieją należycie, kobietom zaś doniosła rola przypada w tym dziele, a pani generalowej najważniejsza w naszym departamencie.

Do uszu rozmawiających doszedł głośny wybuch śmiechu, tuż za ich plecami. Mysza, otoczona gronem szla-

checkiej młodzieży, zawiązywała supeł na chusteczce i zaśmiewała się z swego pomysłu: — Z wszystkimi naraz tańczyć nie mogę, supeł daje pierwszeństwo, proszę ciągnąć!

Mowa jej była polska, lubo nieco twarwa w dźwiękach, ale znajomość południowo-pruskiego narzecza, tak bowiem przezwiał prezydent Beyer język mieszkańców plockiego departamentu, dawał radczyni towarzyską przewagę nad pruskimi damami. W niebieskiej sukni, koloru bławatu, w falisto splywających lokach niczym się nie różniła od krasawic spotykanych w nadwiślańskich dworach. Zdawała się być ich siostrą nieodrodną.

Generalowa dojrzała zdziwienie w oczach biskupa. — Symbol doskonałej unii, której początkiem jest dzień dzisiejszy, — wyrzekła z przekąsem.

Mysza zniknęła w tańcu, a młodzież zadecydowała: — Mąż jej dyskutuje ze starymi kanonikami o wędrowce szatanów po ziemi, a pani małżonka chciałaby do raj.

— Do raj, ale nie ze swoim Adamem, bo nudny jak lukrecja i czuć go tabaką.

— I winem, które żłopie, jak pompa.

— Książd scholastyk przyrzekł wydać mu patent na teologa, byleby wyrzekł się Lutry, ale radca skwitował z tej godności, bo pragnie zostać organistą przy farze.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

75.000 zł.: 109514
30.000 zł.: 7187
15.000 zł.: 161452
10.000 zł.: 57233 81177 110255
5.000 zł.: 167105 177563
2.000 zł.: 119994
1.000 zł.: 19404 67599 76506
89615
500 zł.: 4155 1005 38462 42393
78170 83563 96904 104780 142067
194283
400 zł.: 14800 74851 87350
90912 114958 117642 122963
143885 155624 159564 187045
187848 194671
300 zł.: 19818 34985 49656
73373 83197 89044 101644
102182 106925 108701 117096
117952 123557 133169 168786
191698
250 zł.: 8073 9662 11249 13831
27408 28809 33488 37213 46252
49893 50650 66514 69152 70434
73596 74574 74196 75786 82740
91999 96901 98344 102573 105299
110517 113812 121809 127116
37418 140955 146616 152767
159752 160537 167649 175555
184060

Wygrane po 200 zł.

427 1541 727 2008 321 648 3133
5261 64 331 82 814 6052 101 7526 8310
496 858 9169 88 376 98 788 818 10290
438 11718 69 72 994 12603 13609 830
14291 627 797 15384 652 69 750 825
16607 901 28 17299 445 917 18350
19043 171 234 548 810 20662 864 23854
23718 25652 718 26507 969 27277 28021
374 644 29933 30222 31614 836 32571
648 33218 797 35224 84 712 93 36139
777 37327 64 532 843
38307 39367 529 830 40093 349 552
41422 620 42310 499 521 38 98 43019
465 44096 776 45276 446 46391 482
691 881 47354 66 48226 49718 937
50098 383 618 794 975 51661 69 814
900 1 51082 53970 54147 681 55170
222 354 56997 885 57012 28 196 266
58158 302 88 60514 659 61128 361
62026 646 63042 216 74 64322 454 98
66540 950 67599 68027 359 482 758
914 69004 98 199 879 433 54 671 860
70273 369 859 71192 206 526 72011
73861 7496 106 420 510 710 914
75450 940.
76056 519 77009 118 263 627 759
78124 412 3 720 992 79918 80105
82 446 81384 532 82517 600 822
83127 48 221 354 694 84366 935
84144 990 86111 31 87507 88091

100 306 89017 41 220 91214 391 642
9254 962 661 877 93701 94711 4 59
95906 96179 42 736 97835 728 98556
802 936 7 99055 370 569 914 100085
212 401 101358 470 838 86 956
102036 206 406 568 103550 86
104181 187 355 549 105169 804 930
107838 109594 899 110329 111239
644 798 112301 20
114337 881 115103 273 533
116026 117165 693 118201 58 695
992 119021 111 691 120666 121784
829 122624 889 123075 124232 924
124007 37 54 642 125408 706 07
126736 127662 712 72 901 128255
457 586 129311 907 130635 131538
788 132491 510 911 133048 969
135274 386 512 136615 138773 895
139777 141010 82 136 411 839 977
142059 275 339 462 143178 315
425 144063 359 571 146394 512
148343 70 445 61 68 511 751 982
149189 748 150030 116 29 208 611
955 151369 86 97 430 829 916 56

152288 609 153065 107 276 394
521 699 732 154363 846 155045 327
430 602 54 766 932 156214 467
157037 213 453 729 45 92 956 158063
106 95 253 588 159120 57 284 385
160522 161377 776 893 63 162201
163132 38 239 590 164520 165143
535 88 166587 167130 315 911 168470
169723 834 170724 800
171332 418 172029 110 224 35
740 173163 315 493 174135 207 444
176175 85 241 58 177379 421
178546 179060 180599 688 181023
26 398 718 182317 31 954 183112
715 184332 175131 186343 454
504 878 96 187420 695 937 188423
726 969 189171 668 747
190955 191345 192309 567 193012
142 310 534 983 194277 413 757.

Wygrane po 50 zł.

38 672 1093 376 468 672 739 2501
3136 4451 84 5348 6374 677 80 7642
821 916 8255 400 702 934 9061 481
100 36 11028 150 53 714 13115 340
915 14058 462 15062 177 973 17106 293
18302 741 810 995 19913 20230 929
21011 82 623 735 22066 23441 24974
25544 70 27097 690 28278 408 29309
980 30205 31250 641 32234 51 610
33451 719 34355 784 868 35259 335
783 36494 37510.
38382 415 598 826 39321 747 40232
40 844 41185 285 932 42203 497 911
43095 44088 103 869 45085 448 46356
567 47088 48967 184 49177 222 50436
51090 304 780 52376 96 978 53265
952 54494 992 56354 779 57086 186
941 659 828 997 58057 59428 545
60094 237 306 401 61261 376 753 964
62098 254 63287 510 778 64205 33 849
65457 66388 403 67555 57 68615
60060 202 46 525 615 27 70025 308
60 71570 825 72621 73126 776 872
74613 75466 74822.
76502 894 77074 352 400 78579
91 79216 63 342 81340 423 634

82263 757 83262 84264 85366 609
97 87150 88375 851 75 89731 90498
822 91663 92344 93111 296 94397
532 616 734 95017 96384 97131 338
848 921 98021 507 99105 473 100167
101954 103810 104183 393 107096
708 879 956 108338 109254 791 832
111279 352 112842 113055 484 838
994

114020 155 288 812 957 67
115649 66 116132 93 117982 118085
396 448 828 119928 66 120166 884
122011 264 123273 536 67 982
124434 705 925 126128 798 800 900
127173 358 586 630 937 128070
441 691 952 129087 578 838 130695
830 131921 132048 58 166 133673
135177 409 136024 129 487 844
137218 831 138700 885 139444 804
999 140002 301 409 141096 181
484 142091 176 609 143035 111
144684 145022 94 146246 127 892
147773 148955 149354 150719
151480 815

152025 442 801 153125 140 559
750 989 94 154409 156040 362 745
598 158306 462 229 159200 524 957
160645 821 161196 205 741 162061
955 163171 790 174574 165767 166058
260 393 167323 574 820 91 969 168818
363 169181 443 56 170578 855 75
171074 751 172067 173243 175008
496 878 176090 513 177134 268 701
178164 364 772 180052 302 986 181336
182022 185264 495 186337 686 731
921 187226 359 687 957 189891

190343 641 744 191741 192121 804
194003 69 283 387 489 854.

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

24 28 538 2192 496 3047 953 5120
6024 822 7301 50 8095 207 965 7381
961 11441 630 12265 900 9 24 13229
15143 16255 18124 245 19823 20293
353 22340 23911 37 20364 924 92809
977 28387 895 32149 33125 34693 902
35599 762 36249 323 939 37128 835
807 38499 39311 665 43485 44187 731
54 881 46566 638 735 48110 940 50789
61171 315 467 52403 63123 54 470
55289 013 854 942 56492 60109 58617
59216 60131 486 544 61327 62560 761
857 64108 858 66993 67977 68195 406
49 505 69297 948 70837 71403 953
72139 74254 573 77121 638 799 917
78409 994 79290 80464 813685 614 93
82337 83346 85034 623 728 925 87604
88066 416 83 660 89587 90154 779
91709 92335 553 93528 834 95705
96303 97110 296 355 929 80 99386 452
607

100180 209 101078 102993 103193
104430 791 106953 107103 110071 552
794 938 11410 688 11243 545 113465
115043 494 651 116184 607 117645
118697 121019 50 346 122042 390
123296 124083 164 125557 126095 643
793 127509 912 41 128022 129552 627
130963 132140 133676 134547 135979
136680 137743 870 138140 139484
140258 559 141970 144288 902 145039
72 645 146039 147486 642 742 149122
228 643 105639 981 151848 152546
153066 155977 158542 754 160779

161389 162646 163472 165680 788
166359 617 167341 511 168829 199424
904 172244 175072 176396 177543 934
178439 629 722 179378 181002 522
182495 34 551 185382 538 679 186863
187413 745 190700 191028 194171 295

Wygrane po 50 zł.

462 1446 2405 3310 772 4530 5000
7126 935 76 98 8136 708 10252 966
11323 701 75 12715 823 14191 684
15406 16109 17679 19022 690 2077
2393 847 24475 876 28121 29149 225
336 30632 31048 668 705 33001 35306
36116 472 38533 39031 386 40538 131
43126 45062 369 47269 517 827 48673
50071 964 51043 307 52267 54058 141
994 55091 57586 58306 474 721 899
961 59210 60733 967 61381 62187
63271 371 64190 590 730 66317 65240
507 604 69658 70274 383 588 805 930
72054 235 356 73061 788 74462 763
76182 7803 78206 94 350 928 79185
870 80437 56 901 83404 84344 85473
512 950 87479 992 95 94650 95082
97129

100251 322 436 103845 164342 106269
108552 794 109098 110810 112007
113149 116096 117919 118357 119527
690 120326 733 121659 97 123906
124517 989 99 126223 127135 128500
129116 716 130315 131203 132948
133322 487 137898 138884 140006
141109 30 565 143794 144338 476
148291 697 149166 150352 548 151819
957 52706 153155 57 154165 731
155186 156828 157044 265 902 161652
166863 169140 170693 171362 680 967
172838 176768 177047 173427 710
179185 675 180133 181864 182066 702
183502 187691 183717 954 119003
193072

IV ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000
zł. padła na nr.: 97309
15.000 na nr.: 110567
10.000 na nr.: 68598
5.000 na nr.: 85661
2.000 na n-ry: 50680 115697
139056 156574 190442
1.000 na n-ry: 9227 33290
40297 55553
500 na n-ry: 6901 32461 54603
120815 121752 162657
400 na n-ry: 17116 43531 56619
61143 71945 72759 88843 93991
124794 146811 161367 162386
300 na n-ry: 2205 14778 15042
25984 40603 47411 48928 52867
81315 90315 618 60 94938 95363
97202 102990 145719 159825
185196 188856
250 na n-ry: 11127 29651 36893
44327 686 47890 56409 59485
61915 66528 67352 92 68288 75428
77340 82729 96721 92941 103106
104331 116336 124248 126176
140155 159800 194527

Wygrane po 200 zł.

449 1344 3303 61 927 4303 6169
10821 903 11467 664 12793 982 13184
14183 16555 19271 425 734 21263
22024 23355 858 24781 25689 26065
27231 852 28146 29055 509 686 30765
31580 93 33296 35184 37711 38266
370 41896 43551 44696 45382 46924
27 47293 96 594 49847 50768 52351
53187 775 54687 830 905 55816 56070
681 58972 60160 441 61329 63261
985 64168 251 331 860 66457 68044
69696 71019 73622 74894 75 521
76360 77167 582 78477 697 81284
82950 83515 784 84035 128 846 85561
802 88494 528 89864 90165 73 482
505 92594 94272 865 95490 99586
100182 102836 103730 106031 342
107695 108643 109894 111171 421
118289

114319 117858 910 118222 360 773
95 893 121756 811 122242 124199 751
83 125642 806 964 129140 345 519
701 37 130025 473 610 131818 909
132869 133000 684 134082 519 136305
866 137354 138725 139913 141033 412
517 793 142937 143248 144150 145926
89 147419 148906 150161 151060 343
152166 805 153791 992 156111 157076
275 942 158217 606 940 159948 162086

Dwójka polska również w finale

Amsterdam. — W sobotę odbyły się międzybiegi mistrzostw wioślarskich Europy, w których startowały, oprócz zwycięzców wczorajszych przedbiegów, wszystkie pozostałe osady. Do finału kwalifikowali się zwycięzcy w międzybiegu, za wyjątkiem czwórki bez sternika, w których startowały tylko cztery załogi w jednym międzybiegu, a do finału weszli pierwsi dwaj.

Polska dwójka z sternikiem startowała w drugim przedbiegu, odnosząc piękne zwycięstwo nad silną Szwajcarią oraz osadą węgierską, której uległa trzy tygodnie temu w Budapeszcie. W finale jutrzejszym Polacy spotkają się z osadami: włoską, niemiecką i francuską. W ten sposób w finale startować będą obie biorące udział w mistrzostwach osady polskie: jedynka (Verey) i dwójka (AZS. Poznań).

Najwięcej osad przeprowadzili do finału Niemcy, bo wszystkie. Na drugim miejscu znajdują się Włochy z pięciu osadami, trzecie — Szwajcarią: 4. czwarte — Węgry. Dania po 3. szóstą — Polska. Holandia po 2. ósmą — Francja i Austria po 1. Trzy państwa a mianowicie: Czechosłowacja, Jugosławia i Belgia nie będą reprezentowane we finale w ogóle.

Wyniki sobotnich międzybiegów przedstawiają się następująco:

Jedynki — międzybieg I: 1. Studach (Szwajcarią) 7:23.2, 2. Banos (Fr.), 3. Christensen (Dania); międzyb. II: 1. Westhoff (N) 7:23.2, 2. Steinleitner (Włochy) 7:26.9, 3. Ten Houten (Hol.). Finał: Verey (Polska), Hasenöhr (Austria), Studach (Szw.) i Westhoff (N).

Dwójki z stern. — I: 1. Francja 7:51.2, 2. Holandia, 3. Jugosławia; II: 1. AZS. Poznań (Kurrywicz, Manitius i stern. Bacler) 7:56.3, 2. Szwajcarią, 3. Węgry. Finał: Włochy, Niemcy, Francja i Polska.

Dwójki bez st. — I: 1. Szwajcarią 7:33.2, 2. Francja, 3. Jugosławia; II: 1. Włochy 7:31.2, 2. Węgry, 3. Holandia. Finał: Dania, Niemcy, Szwajcarią i Włochy.

Dwójki podwójne — I: 1. Węgry 6:54.3, 2. Francja, 3. Jugosławia; II: 1. Szwajcarią 6:53.5, 2. Belgia, 3. Czechosłowacja. Finał: Niemcy, Włochy, Węgry i Szwajcarią.

Czwórki z stern. — I: 1. Dania 6:51.8, 2. Węgry, 3. Francja, 4. Czechosłowacja; II: 1. Niemcy 6:47.8, 2. Austria, 3. Jugosławia. Finał: Holandia, Włochy, Niemcy i Dania.

Czwórki bez st. 1. Niemcy 6:40.4, 2. Holandia 6:43.6, 3. Dania, 4. Francja. Finał: Szwajcarią Węgry, Niemcy i Holandia.

Osemki — I: 1. Węgry 6:11.5, 2. Holandia, 3. Jugosławia; II: 1. Dania 6:10, 2. Francja, 3. Czechosłowacja. Finał: Włochy, Niemcy, Węgry i Dania.

Lelekka atletyka

W drugim dniu międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Malmoe, Kucharski startował w biegu na 1000 m. W konkurencji tej zwyciężył ponownie Amerykanin Bush w czasie 2:31.6 przed Kucharskim 2:32.5.

W Katowicach odbyły się w sobotę zawody Pogoni. M. in. Sznajder skoczył o tycze 4.05 m, co jest najlepszym tegorocznym rezultatem w Polsce, a drugim w Europie. Wzwyż Chmielewski (KPW) uzyskał 1.84 m.

Anglia — Niemcy 69:67. Rozegrane w sobotę na stadionie White City w Londynie wobec 10.000 widzów piąte spotkanie między państwowe, zakończyło się pierwszym zwycięstwem Anglii. O zwycięstwie gospodarzy zdecydowała sztafeta. Anglicy górowali zdecydowanie w biegach, zwłaszcza krótkich. Niemcy zaś w rzutach.

Wyniki są następujące:

100 y: 1) Sweney (A) 9.9, 2) Holmes (A), 3) Borchmeyer (N), 4) Hornberger. 220 y: 1) Holmes 22, 2) Cunningham (A), 3) Neckermann (N), 4) Scheurig (N). 440 y: 1) Roberts (A) 48.2, 2) Brown (A), 3) Robens (N), 4) Klupsch (N). 880 y: 1) Harbig (N) 1:54, 2) Collyer (A), 3) Handley (A), 4) Mertens (N) 1:56.2. 1 mila: 1) Woodson (A) 4:19, 2) Schaumburg (N) 0 5 m, 3) Stadler (N), 4) Pell (A). 3 mile: 1) Ward (A) 15:33, 2) Spring (N), 3) Dainton (A), 4) Eberhardt (N). 120 y pl.: 1) Thornton (A) 14.6, 2) Finlay (A), 3) Kumpman (N), 4) Wegner (N). 4 razy 440 y: 1) Anglia 3:26.2, 2) Niemcy 0 20 m.

Wzwyż: 1) Weinkötz (N) 190, 2) Augustin (N) 187, 3) Newman (A). W dal: 1) Long (N) 740, 2) Grampe (N) 696. Tyczka: 1) Sutter (A) 396, 2) Müller (N) 382, 3) Webster (A) 382. Dysk: 1) Stöck (N) 44.63, 2) Schröder (N) 44.58. Kula: 1) Wölke (N) 15.98, 2) Stöck (N) 15.53.

Na pięciobój i sztafety pań z cyklu mistrzostw Polski, które odbędą się za dwa tygodnie w Lublinie, wyjeżdżają z Łodzi następujące zawodniczki: Kwaśniewska - Trytkowa, Wajsówna, Noskiewiczowa, Pacówna, Skorupińska i Zelzanka.

Piłka wodna

W turnieju o puchar regenta Horthyego w Budapeszcie, w którym uczestniczy sześć czołowych drużyn europejskich, wyniki pierwszego dnia były następujące: Niemcy — Francja 3:1 (2:1), Belgia — Austria 3:3, 2:2, Węgry — Holandia 8:0 (2:0). Poza konkursem Harsanu poprawiła rekord krajowy wynikiem 1:08.8, a Lengyel na 200 m w znak panów z 2:38.

Tenis

W półfinale turnieju o „Mistrzostwo Wschodu” w Rye, Jędrzejowska pokonała

czwartą raketę Stanów Zjednoczonych, Wheeler 6:3, 6:0.

W spotkaniu finałowym Jędrzejowska ponownie spotka się z Marble.

RECENZJE KINOWE

Kino „Sfinks” wyświetla film pt. „Królowa tańca”. Po odnowieniu i zainstalowaniu nowej aparatury dźwiękowej (znacznie lepszej od dawniejszej) kino „Sfinks” otworzyło swój nowy sezon. Na otwarcie sezonu dyrekcja kina wybrała film bardzo amerykański, pełen najwymyślniejszych i bogato wystawionych popisów rewiowych, których gwóźdźem jest rytmiczny taniec o tempie foxy, czy stepa Eleanor Powell. Treścią filmu jest historia kariery rewiowej pewnej tancerki, w którą poza popisami rewiowymi wpleciono dużo wesołych epizodów. W rolach dalszych: James Stuart, Virginia Bruce, Una Merkel, Sid Silvers i Frances Langford. (Sza.)

Kino „Wilsona” wyświetla film amerykański pt. „Bohater”. „Bohaterem” jest porucznik armii Stanów Zjednoczonych Kowan, który od samego prezydenta otrzymał misję doręczenia pisma szefowi powstańców kubańskich w r. 1898. Rowan wśród niezwykle niebezpiecznych przygód wypełnia tę misję, przedzierając się przez otaczające powstańców szeregi wojsk hiszpańskich. Film interesujący i doskonałe wyreżyserowany. Rolę por. Rowana gra John Boles, rolę Rafaelity Maderos — uroczą Kubankę — Barbara Stanwyck. Pyszny w roli starego wygi-przemysłnika jest Wallace Beery. (Sza.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

7. SPRZEDAŻE

Podłogi

Kresowe odzieżowe wszystkich rozmiarach, pierwszej jakości — najtaniej poleca Pawlak, składnica „Towarowa, Hartwig, telefon 15-84. zdr 5 756

Jesienno - Zimowe

materiały meskie Bielskie w najlepszych gatunkach, w najniższych kolorach i deseniach poleca tanio Władysław Ziłogórski Poznań, Kramarska 19/20, piętrowy hurt — detal. 700 deseni na składzie. Pr 29 151-32,23

Przepisowe fartuszki szkolne

wszelką bieliznę pończoszki, wyprawy dla pensjonarek, gimnazjalistów. Fabryka Bielizny

J. Schubert
Stary Rynek 76.
Pg 29 150-32.14

Dragi

na sprzedaż. Ul. Poznańska 29.
zdr 6 324

Aleja Wielkopolska 45

słoneczny pokój 3 1/2 x 6,75 kuchnia 4 x 5 1/2 35 zł rok zgóry wprost od gospodarza. ng 48 345

13. SZUKA MIESZK.

Jeden - trzy pokoje, komfortem, śródmieście. Krakowska, Strumykowa 39. — mistrz - kierownik, składnica kafi, budowa pieców. zdg 6 287

Mieszkanie

4-5 pokoi, centrum Oferty Kurier Poznański zdg 5 675

23. ROZMAITE

Wytwórnia

żaluzji i prac parkietowych. — Kempa, Poznań, Bóznicza. zdr 6 354

Znana Adarelli przepowiada

z Braminów i reki. Przyjmuje również niedziele do 9 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10. p 21 998

24. NAUKA

Polecam nauczycielkę

10 lat pracowała w domu moim. Przygotowuje do gimnazjum. Zna język niemiecki, francuski, początki muzyki. Łangowska, Mieszewy, p. Konojady Pomorskie. zdg 5 711

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Dziewczyna

ze wsi z jednoroczną służbą w Poznaniu, zna język niemiecki — szuka miejsca. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 4 843

Pielęgniarka

długoletnia praktyka do niemowlęcia szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 570

Panienska

inteligentna — szuka posady do dzieci od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 4 873

b) Inni

Fotograf

pomocnik, dzielnym w swym zawodzie poszukuje posady. Zgłoszenia do eksp. Kuriera Pozn. pod zdg 5 665

Krawcowa

mistrzini poszukuje posady na wieś w majątku. Oferty Kurier Poznański zdg 5 700

Przyjmę

posadę pracownika biurowego — lub pracę umysłową. Średnie wykształcenie. Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 651

Krawcowa

1.50 dziennie, szuka posady. — Oferty Kurier Pozn. zdg 6 106

27. WOLNE MIEJSCA

Cieśla

samodzielny schodziarz. Adres Kurier Poznański zdr 6 358

Uczeń

potrzebny. Wł. Ciesielski, mistrz malarski, Piotra Wawrzyniaka 26. zdr 6 323

Służąca

dobra kucharka zaraz do księdza Zgłoszenia Rzepeckiego 7a, m. 4 poniedziałek, wtorek pomiędzy 10-12. zdr 6 347

29. ROZRYWKA

Nasze atuty radioaparatu

12 złotych miesięcznie.

Pożyczki

Państwowe za 100.

Radiomechanika

Sw.

Marcin

numer

25

telefon 12-38.

dg 23 796-7

Prawda, kupno radiodiodniarza — to kwestia zaufania.

Dlatego

należy

nabyć

specjalisty.

Radioeksport. Pr 29 396-56,491

Kinoteatr

„Gwiazda”

Dzisiaj poraż ostatni najweselszy film pełen humoru, dowcipu i wesołości

Ciotka Karola

Kto niewiedział filmu „Ciotka Karola” ten nie zna śmiechu, a śmiech to zdrowie. Zatem dzisiaj wszyscy idziemy do kina „Gwiazda” na „Ciotkę Karola”. zdr 6 361

„Kapelusz”

Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi często nowy. Polska wytwórnia kapeluszy. 27-go Grudnia 2, podwórze. zdg 6 570-71

NOWINY

poświęteczne

wychodzą w każdy poniedziałek i po każdym święcie

Egzemplarz 10 groszy

„Nowiny Poświęteczne” przynoszą najświeższe ilustrowane wiadomości sportowe informacje niedzielne z Polski i ze świata oraz kolumnę filmową.

Czytajcie Nowiny Poświęteczne!

KINA

Poznań, niedziela 15. 8.
APOLLO: „Dorożkarz nr. 13”.
CORSO: „Wiktor czy Wiktorja”.
GLORIA: „Teodora robi karierę”.
METROPOLIS: „Ciotka Karola”.
GWIAZDA: „Wierna rzeka”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Wiedeń — Londyn”.
RENAISSANCE: „Orzeł leci do Chin” oraz „Lewca przygód”.
SŁOŃCE: „Klub kobiet”.
SFINKS: „Królowa tańca”.
SWIT: „Miasto Anatol”.
TECZA-Lazarz: „Ramona”.
TECZA-Wilda: „Papa się żeni”.
WILSONA: „Bohater”.

12. DO WYNAJĘCIA

4-pokojowe mieszkanie

komfortowe centralne ogrzewanie dom ogrodowy wolne zaraz. Zgłoszenia do „Par”. 32.63. Pr 29 441-32.63

Siedmiopokojowe

słoneczne komfortowe mieszkanie. Patrona Jackowskiego zaraz do wynajęcia. Oferty Kurier Poznański zdg 5 598

Dwupokojowe

kuchnia, balkon, śródmieście, — drugie piętro, frontowe, etatowemu wynajmnie gospodarz. Kwiatowa jedenaście, mieszkanie jedynaste. zdr 5 552

15. POKOJE UMEBL.

Pokój

używaniem łaźienki, fortepianu lub bez. Patrona Jackowskiego 35 — 10. zdr 6 319

2 komfortowe

dobrym utrzymaniem — bez. — Przewczna 1, m. 5. zdr 6 337

Jedno-

dwuosobowy zaraz. Fredry 3 — 9 zdr 6 357

Plac Wolności

14 a, m. 10, utrzymaniem lub przejezdnemu. zdr 6 363

Skarbowa

2 — 9. zdr 6 288

Przedpłata

na miesiąc sierpień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych silną wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkościątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości
Telefony do redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72
P. K. O. Poznań nr. 200-149

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potoczny 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% powyżej. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówków, słowo nagłówk. (tłusto) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.